ZBIERKA ZÁKONOV
SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Ročník 1960

Vyhlásené: 25.11.1960 Vyhlásená verzia v Zbierke zákonov Slovenskej republiky

Obsah tohto dokumentu má informatívny charakter.

165

ZÁKON

zo 17. novembra 1960

o treťom päťročnom pláne rozvoja národného hospodárstva Československej socialistickej republiky

Československý pracujúci ľud pod vedením Komunistickej strany Československa s úspechom vyriešil základné úlohy prechodu od kapitalizmu k socializmu. Socializmus v našej vlasti zvíťazil. Dosiahol sa rýchly, nepretržitý a rovnomerný rozvoj výrobných síl. Priemyslový charakter československého hospodárstva sa ďalej posilnil a vytvorili sa podmienky pre ďalší rozvoj pôdohospodárstva na základe socialistickej veľkovýroby. Slovensko sa stalo hospodársky vyspelou oblasťou štátu s novým, technicky vysoko vybaveným priemyslom a s rozvíjajúcim sa socialistickým pôdohospodárstvom. Hmotná a kultúrna úroveň československého ľudu nebývale vzrástla. Československo sa zaradilo medzi najpriemyselnejšie štáty a medzi štáty s najvyššou životnou úrovňou obyvateľstva na svete. Prednosti socialistickej ekonomiky sa tým presvedčivo preukázali. Na základe hlbokých revolučných zmien vo všetkých oblastiach spoločenského života vstupuje Československá socialistická republika do obdobia budovania vyspelej socialistickej spoločnosti, do obdobia, v ktorom bude všetko úsilie pracujúceho ľudu smerovať k vytváraniu materiálnych a duchovných predpokladov pre prechod ku komunizmu. Na zabezpečenie tohto smeru rozvoja národného hospodárstva v budúcich piatich rokoch Národné zhromaždenie Československej socialistickej republiky sa uznieslo na tomto zákone:

Prvá časť
TRETÍ PÄŤROČNÝ PLÁN ROZVOJA NÁRODNÉHO HOSPODÁRSTVA A JEHO CIELE

§ 1

(1) Všetka hospodárska činnosť v Československej socialistickej republike sa v rokoch 1961 až 1965 spravuje tretím päťročným plánom rozvoja národného hospodárstva (ďalej len „tretí päťročný plán“), ktorý je plánom budovania a rozvíjania vyspelej socialistickej spoločnosti.

(2) Hlavným cieľom tretieho päťročného plánu je dosiahnúť mohutným vzostupom spoločenskej výroby zvýšenie národného dôchodku o viac než 42 % a tým ďalší neustály rast životnej úrovne ľudu, vytváranie socialistického životného prostredia a všestranné posilňovanie obranyschopnosti štátu.

Vzostup spoločenskej výroby a spoločenskej produktivity práce sa umožní širokým nástupom k všeobecnému zvýšeniu technickej úrovne národného hospodárstva cestou technickej rekonštrukcie.

Československé hospodárstvo sa bude ďalej rozvíjať jako nedeliteľná súčasť svetovej socialistickej sústavy.

(3) Hlavné úlohy tretieho päťročného plánu sú určené v druhej až jedenástej časti tohto zákona.

Druhá časť
ROZVOJ SUROVINOVEJ ZÁKLADNE A ROZVOJ PRIEMYSLU

§ 2
Geologický prieskum

(1) Geologický prieskum sa zameria tak, aby sa čo najviac využilo prírodné bohatstvo krajiny a aby sa zabezpečil predstih geologických prác pred ťažbou.

(2) V geologickom prieskume tuhých palív overia sa najmä nové zásoby koksovateľného uhlia. V ostravsko-karvínskom revíre sa geologický prieskum dokončí a na projekciu a výstavbu sa odovzdá 9 nových polí s celkovými zásobami 850 miliónov ton kamenného uhlia. V hnedouhoľných panvách Severočeskej, Handlovskej a Juhoslovenskej sa dokončí predbežný geologický prieskum.

(3) V geologickom prieskume rúd železných a neželezných kovov overia sa nové zásoby 50 miliónov ton stredne bohatých železných rúd a 14,3 milióna ton medených, 5,4 milióna ton olovených a zinkových a 3,1 milióna ton cínowolframových rúd.

(4) Prieskumnými prácami sa zabezpečí surovinová základňa pre výrobu stavebných hmôt (kameň, štrkopiesky, tehliarske hliny) v krajoch, v ktorých je týchto surovín nedostatok. Ďalej sa overia nové ložiská cementárskych surovín, vápencov, kaolínov, keramických a ohňovzdorných ílov, magnezitov, sklárskych a metalurgických pieskov a iných nerudných surovín.

§ 3
Priemysel

(1) V priemysle bude sa v súlade s potrebami všeobecného zvýšenia technickej úrovne národného hospodárstva prednostne rozvíjať výroba výrobných prostriedkov. Strojárstvo bude i naďalej hlavným článkom rozvoja, chemický priemysel sa stane jedným z vedúcich priemyslových odvetví a ďalej sa zvýši význam energetiky a hutníctva.

(2) Hrubá výroba v priemysle bude sa stupňovať tak, že jej objem bude v roku 1965 najmenej o 56 % väčší než v roku 1960; pritom výroba výrobných prostriedkov vzrastie asi o 70 % a výroba spotrebných predmetov najmenej o 34 %.

(3) Do roku 1965 vzrastie hrubá výroba priemyslu v pôsobnosti
Ministerstva palív a energetiky

v odvetví palív o 32 %,

v odvetví energetiky o 61 %,

Ministerstva hutníckeho priemyslu a rudných baní o 58 %,

Ministerstva chemického priemyslu o 97 %,

Ministerstva ťažkého a všeobecného strojárstva o 83 %,

Ministerstva výstavby o 92 %,

Ministerstva spotrebného priemyslu o 26 %,

Ministerstva potravinárskeho priemyslu o 29 %.

§ 4
Priemysel palív

(1) Na efektívne využitie zdrojov tuhých palív bude sa prednostne rozvíjať ťažba a úprava kamenného uhlia vhodného na koksovanie, ako aj ťažba hnedého uhlia na výrobu plynu a energie.

(2) Odbytová ťažba kamenného uhlia dosiahne v roku 1965 31,4 milióna ton, z toho uhlia vhodného na koksovanie 19 miliónov ton, odbytová ťažba hnedého uhlia 70,2 milióna ton a ťažba lignitu viac než 4 milióny ton; výroba svietiplynu vzrastie do roku 1965 najmenej trikrát a ťažba ropy viac než o polovicu.

(3) Výstavbou 1552 km diaľkových plynovodov budú prepojené doterajšie plynovody a vytvorený jednotný celoštátny plynárenský systém, ktorý umožní zvýšenie počtu odberateľov plynu na 1,1 milióna v 243 mestách. Diaľkové plynovody sa vybudujú najmä medzi Vřesovou a Veselím nad Lužnicou, Příborom a Brnom, Třincom a Žilinou, Košicami a Strážskym a medzi Bratislavou a Šaľou; začne sa výstavba plynovodu Košice-Žilina.

§ 5
Energetický priemysel

(1) V súlade s potrebami technického rozvoja a elektrifikácie všetkých odvetví národného hospodárstva bude sa rozvíjať energetická základňa, a to najmä výstavbou veľkých kondenzačných elektrární pri zdrojoch hnedého uhlia.

(2) Výroba elektriny dosiahne v roku 1965 39 miliárd kWh; použiteľné výkony elektrární budú temer o 65 % väčšie než v roku 1960.

(3) V parných elektrárňach a v teplárňach, najmä v elektrárňach Tisová, Tušimice, Vernéřov, Ledvice, Nováky a Vojany, uvedú sa do prevádzky nové zariadenia o výkone 3740 MW. Z vodných elektrární uvedú sa do prevádzky elektrárne Orlík, Kamýk, Lipovec, Hričov, Mikšová a Považská Bystrica.

(4) Sústava rozvodní a vedení o napätí 220 kW sa podstatne rozšíri. Energetická základňa v severozápadných Čechách sa spojí so Slovenskom novou magistrálou o napätí 400 kW.

(5) Do prevádzky sa uvedie prvý agregát o výkone 200 MW s kotlom 640 t/hod. pary. Telemechanizáciou a automatizáciou celoštátne jednotnej elektrifikačnej sústavy sa zdokonalí jej centrálne riadenie.

§ 6
Ťažba rúd a hutnícky priemysel

(1) Rýchlym rozvojom hutníckej výroby vytvorí sa pevná základňa rozvoja celého národného hospodárstva. Podstatné zvýšenie úrovne výroby základných hutníckych výrobkov sa dosiahne cestou intenzifikácie výroby, rekonštrukcie a modernizácie závodov a rozsiahlou výstavbou a zvýšením technickej a ekonomickej úrovne výroby; dosiahne sa podstatné zlepšenie kvality a sortimentu hutníckych výrobkov a budú sa vytvárať podmienky pre zvýšenie hospodárnosti v spotrebe kovov.

(2) Ťažba železných rúd dosiahne v roku 1965 najmenej 4,4 milióna ton. Všetky vyťažené rudy budú sa upravovať a obohacovať tak, aby sa spotrebúvali ako koncentráty.

(3) Výroba kamenouhoľného koksu dosiahne v roku 1965 11,6 milióna ton. Na výrobu koksu sa budú používať ďalšie druhy nespekavého uhlia.

(4) Výroba surového železa dosiahne v roku 1965 najmenej 7,7 milióna ton a výroba ocele najmenej 10,6 milióna ton. Zavedie sa výroba ocele v kyslíkových konvertoroch, ktorej podiel na celkovej výrobe ocele dosiahne 10,4 %. Výroba elektroocele sa zväčší najmenej o 80 % a podiel ušľachtilých ocelí na celkovej výrobe ocele dosiahne temer 19 %.

(5) Výroba valcovaného materiálu dosiahne v roku 1965 najmenej 7,3 milióna ton a výroba oceľových rúrok najmenej 0,9 milióna ton. Podiel plechov na celkovej výrobe valcovaného materiálu sa zvýši temer na 30 %.

(6) Z neželezných kovov sa vyrobí v roku 1965 medi o 55 %, prvotného hliníka o 51 %, zinku o 111 % a olova o 14 % viac než v roku 1960. Zavedie sa výroba niklu a feroniklu.

§ 7
Strojársky priemysel

(1) Strojársky priemysel bude sa rozvíjať v súlade s potrebami nepretržitého a plynulého rozvoja výrobných síl, všestranného zvyšovania technickej úrovne, prehlbovania medzinárodnej socialistickej deľby práce a hospodárskej spolupráce, ako aj dosiahnutia vysokej úrovne produktivity práce vo všetkých odvetviach národného hospodárstva.

(2) Strojárstvo predovšetkým dodá a uvedie do prevádzky stroje a strojové zariadenia v nových závodoch ťažkého priemyslu a sústredí sa najmä na ďalší rozvoj výroby energetického zariadenia, chemického a gumárskeho zariadenia, valcovacieho zariadenia, obrábacích a tvárniacich strojov, zariadení pre zlievárne, transportného zariadenia, strojov a zariadenia pre výrobu stavebných hmôt, traktorov a pôdohospodárskych strojov, elektrických a naftových rušňov, strojov, zariadení a prístrojov pre automatizáciu a osobných automobilov.

(3) V stále väčšej miere budú sa dodávať vysokovýkonné stroje a zariadenia, umožňujúce pokrokové výrobné spôsoby a zodpovedajúce posledným poznatkom svetovej vedy a techniky a tým dôjde k podstatnému rozšíreniu mechanizácie a automatizácie v národnom hospodárstve. Skráti sa čas potrebný na vývoj a zavádzanie nových strojov a zariadení do výroby.

(4) Na zvýšenie technickej úrovne vlastnej výroby strojárstvo využije vo veľkom rozsahu nové automatické a poloautomatické obrábacie stroje, včítane strojov programovo riadených, jednoúčelových strojov, automatických liniek a automatických a poloautomatických zváracích zariadení a rozšíri mechanizáciu a pokrokové výrobné spôsoby v zlievárňach a kováčňach.

§ 8
Chemický priemysel

(1) Chemický priemysel ako dodávateľ surovín a výrobkov nevyhnutných pre rozšírenie materiálovej základne a na zvýšenie technickej úrovne národného hospodárstva vybuduje sa na jedno z vedúcich priemyslových odvetví.

(2) Vybudujú sa dva závody na výrobu syntetického kaučuku. Zavedie sa výroba nových druhov plastických látok, najmä polystyrénu a polyetylénu. Celková výroba plastických látok dosiahne v roku 1965 najmenej 197 000 ton. Chemických vlákien sa v roku 1965 vyrobí najmenej 105 000 ton (z toho najmenej 22 % vlákien syntetických), dusíkatých hnojív najmenej 320 000 ton a fosforečných hnojív najmenej 286 000 ton (prepočítané na živiny). Výroba papieru a lepenky vzrastie najmenej o 36 %.

(3) Pre dopravu ropy zo Sväzu sovietskych socialistických republík sa vybuduje ropovod.

§ 9
Spotrebný priemysel

(1) V súlade so zvyšovaním spotreby obyvateľstva spotrebný priemysel sa zameria na výrobu tovaru vysokej kvality a širokého sortimentu. Domácu surovinovú základňu bude tento priemysel využívať najmä sústredením prostriedkov na rozvoj výroby skla a keramiky. V oveľa väčšej miere sa budú na výrobu spotrebného tovaru používať chemické vlákna a plastické látky.

(2) V textilnom priemysle sa bude rozvíjať výroba pleteného tovaru rýchlejšie než výroba tkanín. Bavlnených tkanín sa v roku 1965 vyrobí 491 miliónov m, hodvábnych tkanín 81 miliónov m, vlnených tkanín 52 miliónov m, pleteného tovaru zhruba 101 miliónov kusov, zvrchných odevov 35 miliónov kusov a bielizne z tkanín viac než 47 miliónov kusov.

(3) V kožorobnom a obuvníckom priemysle sa v roku 1965 vyrobí najmä 104,5 milióna párov obuvi, z toho temer 48 miliónov párov koženej obuvi a temer 42 miliónov párov gumenej obuvi.

(4) Výroba v priemysle skla a jemnej keramiky sa do roku 1965 zväčší najmenej o 54 % a zameria sa na zvýšenie podielu technického skla, užitkového porcelánu a zdravotnej keramiky. V roku 1965 sa vyrobí 44,7 milióna m^2 4/4 plochého ťahaného skla, 4,4 milióna m^2 liateho skla, 17 000 ton zdravotnej keramiky a za 305,6 milióna Kčs užitkového porcelánu.

§ 10
Potravinársky priemysel

(1) V súlade so zásadami správnej výživy a s rastom životnej úrovne obyvateľstva potravinársky priemysel zväčší dodávky čerstvých a biologicky hodnotných potravín bohatých na vitamíny a zlepší skladbu vyrábaných potravín. Ďalej rozšíri výrobu hotových a polopripravených jedál a podstatne zväčší dodávky tovaru v spotrebiteľskom balení. Prednostne sa bude rozvíjať cukrovarská, mliekárenská, hydinárska, jatočná a mäsová výroba.

(2) Zo základných druhov potravinárskeho tovaru sa v roku 1965 vyrobí 583 000 ton mäsa na kosti, 77 000 ton bravčovej masti, 81 000 ton mliekárenského masla, 117 000 ton rastlinných jedlých tukov a 1 222 000 ton cukru.

(3) Potravinárske závody budú sa modernizovať zavádzaním mechanizovaných, kontinuálnych a automatizovaných výrobných procesov.

Tretia časť
ROZVOJ POĽNOHOSPODÁRSTVA A LESNÍCTVA

§ 11
Poľnohospodárstvo

(1) Hrubá výroba v poľnohospodárstve bude v roku 1965 o 22 až 23 % väčšia než v roku 1960. Podstatný a trvalý vzostup poľnohospodárskej výroby a zvýšenie jej efektívnosti v podmienkach socialistického poľnohospodárstva sa dosiahne vzostupom intenzity výroby na základe lepšieho využívania pôdy a sústavného zvyšovania jej úrodnosti, zvyšovaním produktivity práce a znižovaním nákladov na jednotku výroby.

(2) Na zabezpečenie plánovaného rozvoja poľnohospodárskej výroby sa investuje do poľnohospodárstva o 50,2 % viac než v období druhého päťročného plánu. Základné práce v poľnohospodárskej výrobe sa plne zmechanizujú; v socialistických poľnohospodárskych závodoch pripadne jeden traktor na 33 hektárov ornej pôdy. Zvýšenie úrodnosti poľnohospodárskej pôdy sa zabezpečí jej rozsiahlym odvodňovaním a zavlažovaním.

(3) Vzostup rastlinnej výroby sa dosiahne rozšírením osevných plôch najvýnosnejších plodín a najmä podstatným rastom hektárových výnosov, najmä pšenice na 27 q, jačmeňa na 26,5 q, cukrovky na 327 q, chmeľu na 20 colných centov, zemiakov na 180 q, sena z lúk na 48 q a viacročných krmovín na 66 q. Rozšírením plôch viacročných krmovín, kukurice a strukovín a zvýšením starostlivosti o lúky a pastviny sa zabezpečí krmivová základňa a umožní sa vytvorenie rezerv krmív. Osevná plocha kukurice sa bude rozširovať až na 12 % celkovej výmery ornej pôdy. Vzrastie výroba olejnín, cukrovky, ostatných technických plodín a zeleniny. Plocha chmeľníc sa rozšíri na 9900 hektárov a pritom sa obnoví 1000 hektárov prestarnutých chmeľníc. Počet ovocných stromov sa zväčší o viac než 11 miliónov kusov. Spotreba priemyslových hnojív vzrastie na 133,5 kg čistých živín na jeden hektár poľnohospodárskej pôdy.

(4) V živočíšnej výrobe sa bude prednostne rozvíjať a zlepšovať chov dobytka. Podstatne sa zväčší úžitkovosť hospodárskych zvierat. Stavy kráv vzrastú na 2,3 milióna kusov. Na 1 hektár poľnohospodárskej pôdy sa vyrobí priemerne 177 až 178 kg mäsa živej váhy, včítane hydiny, 746 litrov mlieka a na 1 hektár osevnej plochy zrnovín 1116 kusov vajec.

(5) Trhová produkcia hlavných poľnohospodárskych výrobkov podstatne vzrastie. Do štátnych fondov sa dodá chlebového obilia o 30 %, sladovníckeho jačmeňa o 15 %, cukrovky o 16 %, repky o 31 %, chmeľu o 42 %, mäsa celkom o 30 % (v živej váhe), mlieka o 41 % a vajec o 37 % viac, než je objem dodávok v roku 1960.

§ 12
Lesníctvo a hospodárenie s drevom

(1) V súlade s potrebou výrazne zlepšiť lesný fond štátu, ťažba dreva do roku 1965 sa zníži najmenej na 11,9 milióna plm a zalesní sa 322 000 ha holín na lesnej pôde a 123 000 ha nelesnej pôdy a vysadí sa 20 miliónov kusov rýchlo rastúcich drevín. Vytvoria sa potrebné zásoby kvalitných sadeníc a podstatne sa zmenšia straty pri zalesňovaní.

(2) Do roku 1965 sa zmechanizuje 26 % prác pri rúbaní, 53 % prác pri približovaní a 95 % prác pri odvoze dreva. Vybuduje sa 600 km tvrdých lesných ciest.

(3) Lepším využívaním drevnej hmoty a nahradzovaním dreva inými materiálmi sa spotreba ihličnatého reziva zníži celkom o 19,7 %, z toho v stavebnej výrobe najmenej o 23 %. Spotreba banského dreva sa zníži o 18 %.

(4) Výroba trieskových a vláknitých dosák a dosák z pazderia sa zvýši viac než štyrikrát, výroba vodovzdorných preglejok 2,4 krát a stolárskych a obalových preglejok o jednu tretinu.

Štvrtá časť
ROZVOJ DOPRAVY A SPOJOV

§ 13
Doprava

(1) Plné uspokojovanie prepravných potrieb národného hospodárstva a vytvorenie podmienok pre zvýšenie bezpečnosti prevádzky a kultúry cestovania sa zabezpečí modernizáciou a technickou rekonštrukciou dopravy.

(2) Celkový objem verejnej prepravy tovaru sa do roku 1965 zväčší najmenej o polovicu a preprava osôb temer o 19 %.

(3) V železničnej doprave vzrastie objem prepravy tovaru v tonách temer o 35 % a v tonokilometroch o 25,2 %. Podiel elektrickej trakcie na celkových dopravných výkonoch sa zvýši na

51,4 % a podiel dieselovej trakcie na 23,6 %. V železničnej sieti vybaví sa automatickým blokom temer 790 km tratí, automatickým zastavovačom viac než 3 100 km tratí a reléovým zabezpečovacím zariadením 101 staníc.

(4) Objem automobilovej prepravy tovaru v tonokilometroch vzrastie najmenej o 63,3 %; podiel verejnej prepravy na tomto objeme dosiahne temer 63 %.

(5) Objem riečnej prepravy tovaru v tonokilometroch vzrastie o 43,2 %. Splnenie úloh riečnej dopravy bude sa zabezpečovať ďalšou obnovou, modernizáciou a motorizáciou lodného parku.

(6) Objem leteckej dopravy vzrastie najmenej 3,5 krát. Zavedú sa ďalšie medzinárodné a vnútroštátne letecké spoje. Vo výstavbe ciest sa vytvoria podmienky pre ďalší rozvoj automobilovej dopravy, najmä výstavbou mimoúrovňových križovatiek. Podiel bezprašných ciest sa zvýši najmenej na tri pätiny celkovej dĺžky ciest. Začne sa výstavba autostrády Praha - Brno.

§ 14
Spoje

(1) Počet telefónnych staníc vzrastie do roku 1965 o 57,9 %, takže na 100 obyvateľov pripadne 11,4 telefónnej stanice. V roku 1965 bude 95 % telefónnych staníc automatizovaných.

(2) Dokončí sa výstavba televíznych vysielačov prvého programu čiernobielej televízie a začne sa vysielanie druhého televízneho programu v oblasti Prahy.

(3) V poštovej prevádzke sa uskutoční prvá etapa mechanizácie, bude pokračovať motorizácia cestnej poštovej a doručovacej služby a zväčší sa hustota poštových prevádzkární. Uskutoční sa aj prvá etapa mechanizácie administratívy v spojoch.

Piata časť
ROZVOJ STAVEBNÍCTVA A PRIEMYSLU STAVEBNÝCH HMÔT

§ 15
Stavebníctvo

(1) Stavebníctvo sa prebuduje tak, aby sa stavebná výroba priblížila svojim charakterom výrobe priemyslovej. Toto sa dosiahne čo najširším využívaním progresívnych metód stavania, najmä prúdového spôsobu stavania i v priemyslovej a inžinierskej výstavbe, zavádzaním viacsmenných prevádzok, ako aj urýchleným zavádzaním výsledkov výskumu a vývoja do praxe.

(2) Stavebníctvo uskutoční v rokoch 1961 až 1965 v celom národnom hospodárstve za 207 miliárd Kčs stavebných prác, z toho za 153 miliárd Kčs pre štátnu investičnú výstavbu.

(3) Na odstránenie prácnych a namáhavých stavebných prác sa v podstate dokončí mechanizácia zemných prác a ďalej rozšíri komplexná mechanizácia zemných a betonárskych prác; mimoriadna pozornosť sa bude venovať aj komplexnej mechanizácii montážnych prác a malej mechanizácii.

§ 16
Priemysel stavebných hmôt

(1) Priemysel stavebných hmôt, materiálna základňa spriemyselnenia stavebníctva, zameria sa najmä na zrýchlenie tempa rastu výroby cementu ako základnej suroviny pre výrobu nových stavebných prvkov a na využívanie ostatných vhodných hmôt.

(2) Zo základných druhov stavebných materiálov sa v roku 1965 vyrobí 8,75 milióna ton cementu, 3,95 milióna ton vápna, viac než 3 miliardy tehlových jednotiek, 19 miliónov m^2 škridlíc a 27,2 milióna m^2 azbestocementovej krytiny.

(3) Prefabrikovaných stavebných dielcov a konštrukcií sa v roku 1965 vyrobí 3,8 milióna m3 a stenových kvádrov 360 miliónov tehlových jednotiek. Podiel výroby dielcov z predpätého betónu na celkovej výrobe železobetónových stavebných dielcov sa do roku 1965 zvýši najmenej na 15 % a podiel výroby dielcov z ľahkých betónov na celkovej výrobe stavebných dielcov najmenej na 40 %.

(4) Vybudujú sa zariadenia na výrobu 1,53 milióna m3 pórobetónu; zhruba polovicu tohto množstva budú tvoriť stavebné prvky veľkých rozmerov.

Šiesta časť
VODNÉ HOSPODÁRSTVO

§ 17

(1) Vodné hospodárstvo sa zameria najmä na výstavbu vodných diel pre viacúčelové využitie vody, na výstavbu a obnovu vodohospodárskych zariadení miestneho významu a na likvidáciu zdrojov znečistenia tokov.

(2) Potrebné množstvo vody vyhovujúcej akosti pre obyvateľstvo, pôdohospodárstvo a priemysel bude sa v rokoch 1961 až 1965 zabezpečovať najmä

vybudovaním veľkých vodných nádrží o kapacite 965 miliónov m3 priehradových priestorov;

rozsiahlou výstavbou priemyselných i mestských čistiarní odpadových vôd, ktorou sa dosiahne obrat v čistote vodných tokov a skráti sa celková dĺžka najviac znečistených tokov asi o tri štvrtiny;

ďalšou výstavbou vodovodov, ktorou sa docieli, že v roku 1965 bude pri priemernej spotrebe 200 l vody na osobu a deň zásobované vodou z verejných vodovodov 55% obyvateľstva;

rozsiahlou obnovou a výstavbou rybníkov a menších vodohospodárskych nádrží miestneho významu.

(3) Odvodní sa 198 000 ha a zavlaží 171 000 ha pôdohospodárskej pôdy. Okrem toho sa vykoná regulácia 1 370 km vodných tokov.

Siedma časť
INVESTÍCIE DO NÁRODNÉHO HOSPODÁRSTVA

§ 18

(1) Rozvoj národného hospodárstva sa bude opierať o rozsiahlu investičnú výstavbu, ktorá zabezpečí podstatné rozšírenie základných fondov a umožní všeobecné zvýšenie technickej úrovne. Investičné prostriedky budú sa vynakladať predovšetkým na posilnenie surovinovej základne a na zlepšovanie životného prostredia a životnej úrovne ľudu.

(2) Investičná výstavba sa v rokoch 1961 až 1965 uskutoční v úhrnnej hodnote 322 miliárd Kčs, t. j. asi o 59 % väčšej než v období druhého päťročného plánu.

(3) Na zabezpečenie plánovaného rozvoja výrobných síl sa v porovnaní s obdobím druhého päťročného plánu objem investícií do priemyslu zväčší temer o 88 %, do poľnohospodárstva a lesníctva o 60 % a do dopravy a spojov o viac než tri štvrtiny.

(4) Na školstvo, kultúru a telesnú výchovu sa vynaloží o dve tretiny viac a na zdravotníctvo a sociálne zabezpečenie dvojnásobok investičných prostriedkov oproti objemu vynaloženému v druhej päťročnici.

(5) Efektívnosť investičnej výstavby sa bude ďalej zvyšovať. Investičné náklady na mernú jednotku budovanej kapacity sa znížia. Zvýšením podielu strojov a zariadení na celkovom objeme investičnej výstavby sa vytvoria priaznivé podmienky pre zavádzanie novej techniky do národného hospodárstva a pre zvyšovanie produktivity práce. Doba výstavby sa podstatne skráti včasnou prípravou stavieb, zdokonaľovaním organizácie práce a pomerným znížením počtu súčasne vykonávaných stavieb.

Ôsma časť
RAST PRODUKTIVITY PRÁCE, ZNIŽOVANIE VLASTNÝCH NÁKLADOV A ROZVOJ VEDY A TECHNIKY

§ 19
Produktivita práce a zamestnanosť

(1) Plánovaný rast výroby sa dosiahne predovšetkým rastom produktivity práce, a to najmä na základe zvyšovania technickej úrovne, lepšou organizáciou výroby a všestranným rozvojom iniciatívy pracujúcich.

(2) Produktivita práce bez premietnutia vplyvu skrátenia pracovného času sa do roku 1965 zvýši v priemysle najmenej o 43 %, v stavebníctve temer o 54 %, v pôdohospodárstve najmenej o 53 %, v železničnej doprave najmenej o 26 % a v automobilovej doprave temer o 31 %.

(3) Zamestnanosť v socialistickom sektore národného hospodárstva (okrem jednotných roľníckych družstiev) vzrastie zhruba o 440 000 pracovníkov. Pracovné sily sa budú ďalej stabilizovať rozvojom bytovej výstavby a zlepšovaním pracovných podmienok.

(4) Pracovné podmienky sa budú ďalej zlepšovať najmä mechanizáciou namáhavých prác, obmedzovaním prác v prostredí škodlivom zdraviu, zvyšovaním hygieny a bezpečnosti pri práci, zlepšovaním sociálnych zariadení v závodoch, ako aj skracovaním a usporiadaním pracovného času.

(5) V súlade s potrebami výroby a rýchleho rastu technickej, kultúrnej a zdravotnej úrovne sa bude ďalej rozvíjať odborná príprava dorastu a plánovite zvyšovať kvalifikácia pracovníkov. Počet odborníkov so vzdelaním získaným na vysokých školách a na odborných a stredných odborných školách sa do roku 1965 zvýši o 29 %.

§ 20
Znižovanie vlastných nákladov

(1) Na dosiahnutie maximálnych úspor sa úsilie o všestrannú hospodárnosť, ako dôležitý činiteľ zvyšovania efektívnosti národného hospodárstva, zameria na plné využitie všetkých rezerv a možností, ktoré dáva socialistická výroba.

(2) Vlastné náklady na výrobu tovaru v priemyslových podnikoch sa do roku 1965 znížia o 12,48 %, t. j. priemerne o 2,63 % ročne. V stavebných organizáciách sa vlastné náklady na objem stavebných prác vykonaných vlastnými pracovníkmi znížia o 14,34 %, t. j. priemerne o 3,05 % ročne.

(3) Vlastné náklady sa budú znižovať predovšetkým znižovaním nákladov na suroviny, materiál a polotovary, najmä lepším využívaním železných a neželezných kovov, dreva a stavebných

materiálov, úsporami vyplývajúcimi zo zvyšovania produktivity práce, ako aj lepším využívaním základných fondov.

§ 21
Veda a technika

(1) Rozvoj vedy a techniky bude vytvárať vo všetkých odvetviach národného hospodárstva predpoklady pre neustály rast spoločenskej produktivity práce a materiálno-technické podmienky pre rozvoj vyspelej socialistickej spoločnosti.

(2) Vo všetkých odvetviach národného hospodárstva bude sa uskutočňovať rozsiahla mechanizácia všetkých prác, hlavne pomocných, a predovšetkým mechanizácia vnútrozávodovej dopravy a manipulácie s materiálom. Komplexná mechanizácia bude sa zavádzať predovšetkým v odvetviach palív a ťažby rudných a nerudných surovín, v stavebníctve, v poľnohospodárstve a v lesnom hospodárstve, pri výstavbe a údržbe ciest a železničného zvršku.

(3) Automatizácia sa bude zavádzať najmä v odvetví energetiky, v hutníckych prevádzkach, v chemickom priemysle, v strojárstve, v priemysle stavebných hmôt, v spotrebnom priemysle, v spojoch a v doprave. Budú sa automatizovať technologické procesy i kontrolné a laboratórne práce. Niektoré prevádzky budú komplexne automatizované a zároveň sa budú vytvárať predpoklady pre rozvoj komplexnej automatizácie ďalších prevádzok a závodov.

(4) Vo všetkých odvetviach národného hospodárstva budú sa zavádzať nové progresívne technológie a najmä v spotrebnom priemysle a v pôdohospodárstve bude sa rozširovať chemizácia.

(5) V priemysle i v pôdohospodárstve vybudujú sa vzorové a pokusné prevádzky, vybavené najnovšou technikou, najmä komplexnou mechanizáciou a automatizáciou. V týchto prevádzkach sa bude overovať najnovšia technológia a organizácia práce a dosiahnuté výsledky sa využijú pre modernizáciu celých odborov a pre dosiahnutie svetovej úrovne v technike výroby.

(6) Bude sa rozvíjať technická normalizácia, predovšetkým v priemyslovej výrobe, a rozširovať typizácia vo výstavbe, aby sa zabezpečila špecializácia a zhromadnenie výroby, úspora surovín a materiálov, opakovateľnosť projektov a zníženie prácnosti.

(7) Vedeckovýskumné a vývojové práce sa zamerajú na komplexné riešenie úloh zodpovedajúcich budúcim spoločenským potrebám a na získanie predstihu vedy a techniky pred potrebami praxe. Pre tieto účely sa rozšíri a podstatne skvalitní sieť vedeckovýskumných a vývojových pracovísk a zabezpečí rýchlejšie odovzdávanie výsledkov výskumu a vývoja do praxe.

(8) Pre široké uplatňovanie novej techniky v národnom hospodárstve bude sa ďalej rozvíjať iniciatíva pracujúcich a bude sa usmerňovať na riešenie najdôležitejších úloh národného hospodárstva.

Deviata časť
RAST ŽIVOTNEJ ÚROVNE

§ 22

(1) Reálny dôchodok na jedného obyvateľa, zahrnujúci hmotnú spotrebu, použitie platených služieb a školskú a zdravotnícku starostlivosť, zvýši sa do roku 1965 najmenej o jednu štvrtinu.

(2) Pracovný čas sa skráti na 42 hodín týždenne, v hĺbinných baniach na 40 hodín týždenne. Vo väčšine odvetví národného hospodárstva sa zavedie päťdňový pracovný týždeň.

(3) Vystaví sa 482 000 bytov, z toho 40,4 % v štátnej výstavbe, 30,9 % v družstevnej a podnikovej výstavbe, 22,8 % v súkromnej výstavbe a 5,9 % vo výstavbe vykonávanej jednotnými

roľníckymi družstvami. Bytový problém v hlavnom meste Prahe a na Ostravsku, Ústecku a Karlovarsku sa do roku 1965 v podstate vyrieši. Podiel bytov viacizbových a bytov vybavených ústredným kúrením bude sa neustále zvyšovať.

(4) Osobná spotreba obyvateľstva vzrastie najmenej o 30 %. Na dosiahnutie tohto rastu sa zväčší objem maloobchodného obratu v porovnateľných cenách o 34 %. Bude sa zabezpečovať taká štruktúra trhových fondov, ktorá zlepší skladbu výživy obyvateľstva väčšou spotrebou potravín živočíšneho pôvodu, ovocia a zeleniny a zabezpečí najmä rýchly vzrast spotreby tých priemyselných výrobkov, ktoré prispievajú k zvýšeniu kultúry života.

(5) Rozsah služieb platených obyvateľstvom vzrastie najmenej o 40 %. Národné výbory venujú väčšiu pozornosť rozvoju a skvalitneniu služieb, najmä tých, ktoré odstraňujú namáhavé domáce práce a zvyšujú úroveň kultúry bývania, hygieny a čistoty.

(6) Zdravotnícka starostlivosť sa prednostne zameria na preventívnu starostlivosť a na vytváranie zdravého životného a pracovného prostredia. Osobitná starostlivosť sa bude venovať ochrane vzduchu, vody a pôdy pred znečisťovaním. Budú sa posilňovať a rozvíjať predovšetkým hygienické a protiepidemické služby, ambulantné zdravotnícke služby, starostlivosť o matky, deti a dorast, ako aj zdravotnícka starostlivosť v závodoch. Sieť zdravotníckych zariadení bude sa ďalej rozširovať tak, že dosiahne počet 200 500 lôžok a asi 28 200 lekárskych miest.

(7) V sociálnom zabezpečení bude sa výška dôchodkov priznaných pred 1. januárom 1957 približovať výške dôchodkov priznávaných po tomto dni. Sociálne zabezpečenie členov jednotných roľníckych družstiev sa bude ďalej zdokonaľovať. Počet miest v zariadeniach sociálnej starostlivosti sa zvýši najmenej na 62 400, pričom vzrastie najmä počet miest v ústavoch pre deti a mládež s trvalými chybami.

(8) Starostlivosť o deti predškolského veku sa zlepší najmä rozširovaním kapacity jaslí, materských škôl a útulkov. Kapacita jasieľ prekročí 63 000 miest, kapacita materských škôl a poľnohospodárskych útulkov umožní starať sa o viac než 390 000 detí.

(9) V školstve sa uskutoční najmä výstavba všeobecnovzdelávacích škôl pre 707 000 žiakov a výstavba vysokých škôl a fakúlt pre viac než 11 400 poslucháčov. V oblasti kultúry a telovýchovy sa začne výstavba nových divadiel a národného športového štadióna v Prahe.

Desiata časť
HOSPODÁRSKY ROZVOJ SLOVENSKA A OBLASTÍ

§ 23
Hospodárstvo na Slovensku

(1) Hospodárska úroveň Slovenska sa bude ďalej urýchlene vyrovnávať s úrovňou českých krajov, a to najmä tým, že hrubá výroba v priemysle na Slovensku vzrastie do roku 1965 najmenej o 84 %. Podiel výroby v surovinových odvetviach na Slovensku na celoštátnej výrobe sa zvýši z 18,5 % v roku 1960 na 25 % v roku 1965. To sa dosiahne predovšetkým výstavbou hutníckeho a chemického priemyslu na východnom Slovensku. Objem strojárskej výroby na Slovensku sa zväčší temer 2,2 násobne a dosiahne v roku 1965 hodnotu 14,7 miliardy Kčs.

(2) Hrubá výroba v poľnohospodárstve na Slovensku vzrastie o 27 až 28 %. Tým sa intenzita poľnohospodárskej výroby na Slovensku v podstate vyrovná intenzite poľnohospodárskej výroby v českých krajoch s obdobnými prírodnými podmienkami.

(3) Na zabezpečenie plánovaného rozvoja hospodárstva na Slovensku sa uskutoční investičná výstavba v úhrnnej hodnote väčšej než 100 miliárd Kčs, z toho v štátnej investičnej výstavbe v

hodnote 77,5 miliardy Kčs. Z celkového objemu štátnych investícií sa viac než 45 % vynaloží na rozvoj priemyslu, najmä na rozvoj jeho základných odvetví.

(4) Zamestnanosť v socialistickom sektore (okrem jednotných roľníckych družstiev) na Slovensku sa v súlade s rastom počtu obyvateľstva v produktívnom veku zvýši zhruba o 177 000 pracovníkov (včítane potreby na skrátenie pracovného času).

(5) V bytovej výstavbe na Slovensku sa odovzdá do užívania najmenej 192 000 bytov, z toho v štátnej, družstevnej a podnikovej bytovej výstavbe 108 400 bytov.

(6) Objem maloobchodného obratu na Slovensku vzrastie o 43 %; pritom predaj priemyslového tovaru sa bude zväčšovať rýchlejšie.

(7) Na výstavbu škôl a kultúrnych zariadení na Slovensku sa vynaloží 3,5 miliardy Kčs. Kapacita všeobecnovzdelávacích škôl sa zväčší najmenej o 9 500 nových učební. V zdravotníckych zariadeniach vzrastie počet lôžok o viac než 11 000 a počet lekárskych miest o 1330.

§ 24
Pohraničné okresy v českých krajoch

(1) Komplexný rozvoj hospodárstva v pohraničných okresoch českých krajov bude sa zabezpečovať najmä výstavbou nových závodov, rekonštrukciou a modernizáciou priemyslu, zvyšovaním intenzity poľnohospodárskej výroby, ďalšou bytovou výstavbou a rozvojom školstva, kultúry, zdravotníctva a ostatných služieb pre obyvateľstvo. V pohraničných okresoch sa podstatne zvýši počet pracovných príležitostí v priemysle a v hospodárstve riadenom národnými výbormi.

(2) V poľnohospodárskej výrobe v horských a podhorských oblastiach pohraničných okresov sa budú čo najviac využívať prírodné podmienky. Rozvoj poľnohospodárstva sa bude zabezpečovať investičnou výstavbou a meliorániami lúk a pastvín.

(3) Dobrovoľné presídľovanie pracovníkov z vnútrozemia do pohraničia bude pokračovať tak, aby sa zabezpečili pracovné sily potrebné pre rozvoj priemyslu, poľnohospodárstva a služieb pre obyvateľstvo v pohraničných okresoch.

Jedenásta časť
MEDZINÁRODNÁ HOSPODÁRSKA SPOLUPRÁCA, MEDZINÁRODNÁ DEĽBA PRÁCE A ZAHRANIČNÝ OBCHOD

§ 25

(1) Československá socialistická republika bude rozvíjať hospodársku spoluprácu so Sväzom sovietskych socialistických republík a s ostatnými štátmi svetovej socialistickej sústavy. V rámci medzinárodnej socialistickej deľby práce bude najmä rozširovať špecializáciu a kooperáciu vo výrobe. Československé hospodárstvo bude pre vlastnú potrebu i pre potrebu iných štátov svetovej socialistickej sústavy rozvíjať výrobu surovín a materiálov, pre ktorú má výhodné prírodné a ekonomické podmienky.

(2) Obrat zahraničného obchodu vzrastie do roku 1965 téměř o 47 %. Pritom obchod so štátmi svetovej socialistickej sústavy vzrastie viac než o polovicu a jeho podiel na československom zahraničnom obchode dosiahne zhruba tri štvrtiny.

(3) Na zásadách vzájomnej rovnosti a výhodnosti bude sa ďalej rozširovať výmena tovaru s kapitalistickými štátmi. Najmä sa budú ďalej rozvíjať hospodárske styky a výmena tovaru s krajinami hospodársky menej rozvinutými.

Dvanásta časť
VYKONÁVANIE PÄŤROČNÉHO PLÁNU

§ 26

(1) Vykonávanie päťročného plánu zabezpečuje, riadi a kontroluje vláda. Pritom vláda najmä

a) určuje podrobné úlohy päťročného plánu, ako aj ročné plány a kontroluje ich plnenie; o výsledkoch ich plnenia podáva zprávy Národnému zhromaždeniu;

b) robí opatrenia potrebné na splnenie päťročného plánu.

(2) Štátna plánovacia komisia plní pri vykonávaní päťročného plánu svoje úlohy podľa osobitných predpisov, najmä určuje na základe päťročného plánu, prípadne na základe ročných plánov a ostatných opatrení vlády podľa odseku 1 čiastkové úlohy jednotlivým ministerstvám a ostatným ústredným orgánom štátnej správy, ako aj krajským národným výborom.

(3) Ministri a vedúci ústredných orgánov štátnej správy, jako aj krajské národné výbory robia vo svojej pôsobnosti za širokej aktívnej účasti pracujúcich opatrenia potrebné na vykonanie úloh, ktoré im ukladá päťročný plán alebo na jeho vykonanie vláda a Štátna plánovacia komisia.

Trinásta časť
ZÁVEREČNÉ USTANOVENIA

§ 27

Tempo rastu jednotlivých odvetví a oblastí národného hospodárstva a ostatných ukazovateľov plánu je v tomto zákone vyjadrené porovnaním so štátnym plánom na rok 1960.

§ 28

Tento zákon nadobúda účinnosť 1. januárom 1961.

Novotný v. r.

Fierlinger v. r.

Široký v. r.

Vydavateľ Zbierky zákonov Slovenskej republiky a prevádzkovateľ právneho a informačného portálu Slov-Lex dostupného na webovom sídle www.slov-lex.sk je Ministerstvo spravodlivosti Slovenskej republiky, Župné námestie 13, 813 11 Bratislava, tel.: 02 571 01 000, e-mail: helpdesk@slov-lex.sk.